

INTERVIEW

Toerist blijft komen, ook zonder coffeeshop

Joachim Helms naast de galerij met wereldberoemde bezoekers van The Green House op de Oudezijds Voorburgwal.
FOTO DE TELEGRAAF

Helms hekelt plan gemeente voor ingezetenen-criterium en voorziet groei illegale cannabismarkt

De drukte op de Wallen móet aangepakt, zo stelt de gemeente. Alcoholverboden in het weekend, de terrassen weg; het zou de toerist afschrikken. In die lijn is eveneens bedacht dat buitenlandse bezoekers in de toekomst wordt verboden in coffeeshops te komen. Een kapitale blunder, zegt Joachim Helms van de wereldberoemde The Green House en woordvoerder van de Bond van Cannabis Detaillisten. „De illegale markt zal exploderen.”

door Mascha de Jong

Joachim Helms haalt een recente herinnering op, nota bene uit coronatijd, toen er geen toerist te bekennen was op de Wallen. „Op 17 maart 2020 moest ineens alles dicht. Ook de coffeeshops. Iedereen kan zich de rijen klanten herinneren. Wat ook opviel was de grote aanwezigheid van illegale dealers, die overal opdoken en kaartjes uitdeelden aan klanten. Bij de overheid sloeg de paniek toe. Binnen 24 uur werd de beslissing om coffeeshops te sluiten, teruggedraaid. Wij mochten een beperkt aantal uur aan de deur verkopen.”

Wat je wilt zeggen, de illegale markt kwam bovendrijven en die bleek groot.

„De cannabismarkt, waarvan de burgemeester nu zonder onderbouwing roept dat deze oververhit is, bestaat uit een legaal en illegaal circuit. De theorie van de burgemeester is: de toeristen blijven waarschijnlijk weg als we het legale aanbod verminderen. Elke wetenschapper weet dat dit niet mogelijk is. De vraag naar cannabis zal hetzelfde blijven. Dus als je de coffeeshops gaat

sluiten voor toeristen, maak je de illegale markt veel groter. Komt nog eens bij dat Italianen, Spanjaarden en Engelsen gewend zijn via de illegale markt te bestellen. Die weten hun weg echt wel via sociale media.”

De gemeente heeft een onderzoek laten uitvoeren, waaruit blijkt dat de helft overweegt niet meer te komen als ze de coffeeshops niet in mogen.

„Op dat onderzoek is het nodige aan te merken. Onder de doelgroep tussen de 18 en 35 jaar is op de Wallen de vraag gesteld 'Was de coffeeshop een belangrijke reden om naar de Wallen te komen?' 56 procent zei 'ja'. Maar die vraag had natuurlijk veel opener gesteld moeten worden: 'Waarom kom je naar Amsterdam?'. We hebben een eigen onderzoek laten uitvoeren onder 1244 toeristen. Amsterdam is en blijft een aantrekkelijke stad. Maar liefst 95 procent bleek hier te komen voor de gebouwen, musea en restaurants. Een groep van 47 procent had ook een bezoekje aan een coffeeshop gepland. Kijk, daar krijg je toch een heel ander gevoel bij.”

De burgemeester en de gemeente blijven herhalen dat er een te grote concentratie coffeeshops in het centrum zit.

„Er zitten er ruim negentig, maar dan heb je het over het hele centrum. Op de Wallen en de kleine schil eromheen zitten er twaalf: op de Nieuwmarkt, wij van de Green House, en de Bulldog op de Oudezijds Voorburgwal, twee op de Kloveniersburgwal en nog één op Rusland. Maar als je nu door de Warmoesstraat loopt, denk je dat daar wel twintig coffeeshops zitten. Overal zie je wietuitingen, tot aan de Etos aan toe. In souvenirwinkels ligt CBD-olie en nep spacecake. Maar het zijn geen coffeeshops. Misschien moet de gemeente de strenge gedoogregels van de coffeeshops uitbreiden naar al deze winkels.”

Jullie zijn in gesprek met de gemeente over jullie zorgen?

„We hebben een expertmeeting aangevraagd. Dat was met acht experts; wetenschappers, ik als kenner van de Wallen, en de burgemeesters van Tilburg en Vlissingen. Die laatste was zelfs lid van het CDA, nou niet bepaald voorstanders van coffeeshops. De burgemeesters hebben het ingezetenen-criterium, ofwel I-criterium waarop buitenlanders wor-

den geweerd uit coffeeshops, teruggedraaid. Ze werden gek van de straatdealers. Toch blijft de gemeente Amsterdam bij het standpunt, dat we het hier gaan doorvoeren.”

Het plan valt of staat uiteindelijk met handhaving.

„Dat is nou juist het probleem. Het huidige straatdealerprobleem op de Wallen is al onbegonnen werk. Politiecommissaris Frank Paauw meldt dat er nog nooit zo'n ondercapaciteit is geweest en dan wordt voorgehouden dat straks als het I-criterium geldt, er gehandhaafd wordt. Waar gaan ze die capaciteit dan vandaan halen?”

De vraag is bij jullie neergelegd of jullie oplossingen hebben.

„Ons is gevraagd 'wat kunnen wij doen om de magneetfunctie van onze branche te vermindere(n)?' Dat is een abstracte vraag, want wat moet ik doen om toeristen thuis te houden? Maar goed, wij zien ook de drukte hier in de straten en ik voel mij verantwoordelijk, dus ik wil zeker meedenken. We zijn met alternatieven gekomen. Alleen kunnen wij niet even voor de hele stad een paar regels noemen, waardoor het probleem is opgelost.

De burgemeester heeft feitelijk ook twee problemen op haar bord: de drukte en ondermijning. Maar waar wil ze nou het I-criterium op inzetten? Als het voor ondermijning is dan moet ze eigenlijk de gedoogde cannabismarkt reguleren en normaliseren. Dat is al sinds 2014 als doel geformuleerd, maar daar is nog steeds helemaal niks mee gedaan. Toerisme is een heel ander probleem. Het is gewoon heel

druk in de stad. En dat moet leefbaarder. Maar dan moet je niet het I-criterium invoeren. Toeristen blijven namelijk komen, zo blijkt uit het onderzoek, en je wilt ze niet aan straatdealers overleveren.”

Je bent enorm lang verbonden aan de Wallen als bewoner en ondernemer. Als je dan toch advies mag geven?

„Laat bezoekers weten dat dit een echte woonbuurt is. Ik heb me daar best over verbaasd: tijdens corona was het hier muisstil, terwijl het in de Pijp en Jordaan een gezellige bende was. Iedereen op straat. Dat zou hier ook veel meer moeten gebeuren. Als je kans hebt om de buurt terug te pakken, doe dat dan. Zet voor mijn part een lange tafel op de Nieuwmarkt en ga daar met z'n allen omheen zitten, met hapjes van de plaatselijke ondernemers, en laat op Instagram zien dat je buurt bruist.”

Dat trek ook weer meer toeristen?

„Het probleem is niet zomaar opgelost. Spreiden naar andere stadsdelen zal ook zeker moeten. Maar feit blijft dat de Wallen een impuls kunnen gebruiken voor bewoners en ondernemers. Met een diverser winkelaanbod en wellicht lagere huren, zodat verschillende Amsterdammers – jong en oud – er weer kunnen huren, pak je de ruimte terug. En als het dan toch te druk is, sluit de boel voor een paar uur. Poortjes een slecht idee? Ik zou niet weten waarom. Het kon wel tijdens corona, hè. Zelfs bij de Kalverstraat. En het was fijn, want er was overzicht. Maar ja, daar kom ik weer met mijn stokpaardje: daar heb je wel handhavers voor nodig.”

‘Waar halen ze capaciteit handhaving vandaan?’